

Dagboken – Ett romanprojekt

Dagboken – Ett romanprojekt - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 4-6

Del av 1 i Dagboken – Ett romanprojekt

Syfte – Skriva en egen dagbok

Dagboken är en lärarhandledning till att skriva dagboksromaner med elever. Dagboksromanen erbjuder en plattform för att prova och leka med sina färdigheter i återberättande text, beskrivande text, löpsedelstext, skriftliga instruktioner, recensioner, argumenterande text, reklambudskap, poetisk text m.m. Stort fokus läggs på humor i skapandet och på kollaborativt lärande i klassrummet. Hela planeringen *Dagboken* finns att ladda ned som PDF längst ned på sidan.

Lektionsupplägg och skrivprocessen

Tid till förfogande: Två längre lektioner i veckan i tolv veckor. Arbetet bör för bästa resultat skrivas på dator eller annan digital utrustning med ordbehandlare. Detta för att eleverna ska ges möjlighet att hoppa fram och tillbaka i texten, ändra och förbättra.

Inled genom att läsa igenom förutsättningarna noggrant och ge många exempel, antingen påhittade, från annan litteratur eller från elevernas pågående verk. Se till att eleverna håller sig till förutsättningarna, men har de konstruktiva förslag hur de individuellt vill förändra villkoren så var lyhörd. Strukturen har inget egenvärde utan finns ju för att sätta igång kreativitet och utveckling.

Läs så ofta du har tid över upp elevernas texter (så långt de är skrivna) med din bästa berättarröst. Våra elever brukar efter att vi läst någons text få ge författaren "två stjärnor och en önskan", alltså två saker i texten som var bra och något som de vill veta mer om eller något som behöver förbättras. Var beredd på att det kan behövas tid för ett "uppsamlingsheat" i slutet.

Så gjorde vi

Vi var tre klasser med cirka 26 elever i varje. Vi hade ägnat höstterminen åt att öva olika texttyper, så som beskrivande, argumenterande, instruerande, återgivande och berättande text. Vi hade 26 iPads som delades av mellan en elev i varje klass. Vi hade ett fast iPad-schema så att det var klart vilka lektioner respektive klass hade tillgång till varsin iPad. När klassen inte hade iPads läste vi och lärde oss om texttyperna. Eleverna skrev sin text i appen Drive (senare Dokument) från Google.

Vi startade upp varje uppdrag med en gemensam kvart varje vecka, alltså alla tre klasser tillsammans. Som en lite festlig kick-off. Vad gäller eleverna tillgång till instruktionerna så gjorde vi lite olika mellan klasserna. Välj det eller de sätt som passar er: Utskrifter som eleverna kan sätta i en pärm, utskrifter på väggen i klassrummet, blogginlägg på en klassblogg som ni har (ett tips då är att ge uppdragen en etikett/tag exempevis "dagboken". Tryck då på den etiketten så genereras en länk som eleverna kan ha som genväg till alla publicerade uppdrag på hemskärmen).

Vi förde noga anteckningar så att vi visste hur det gick för varje elev. Vi ställde krav på att eleverna skulle öva de olika texttyperna men deras romaners kvalitet var överordnade detta. Alltså var det viktigare som slutresultat att kapitlet med

argumenterande text var rolig/spännande än att den argumenterande texten uppfattades som korrekt.

Vi läste mycket utdrag från andra dagboksromaner under tiden. Till det första uppdraget fick de ett digitalt kompendie innehållande snuttar från: Anne Franks dagbok, Nikkis dagbok, Berts dagböcker, Habib och Mimmi-böckerna. För att samtidigt introducera apparna vi skulle använda så fotade vi lärare sidor ur böcker med en iPad, la sedan in bilderna i en ny bokfil i BookCreator, läste in böckerna för de som vill lyssna och delade sedan boken via Google Drive till elevernas gmail-konton.

Läs och diskutera kompendiet med dagboksexempel. Diskutera hur man skriver roligt. Varför är vissa böcker roligare än andra? Finns det några knep? Finns det skämt som inte är roliga eller kan få tråkiga konsekvenser?

Uppdrag 1 – Att skapa ett persongalleri

Hitta på dina sju huvudkaraktärer. Så här ska de vara:

- Huvudpersonen: Jaget som skriver dagboken. 9-13 år.
- Kompisen: Hänger med på det mesta som händer huvudpersonen.
- Reserven: Kan vara ett syskon, en granne eller en kompis som huvudpersonen hänger med i brist på annat sällskap eller för att hen är tvungen.
- Antagonisten: Någon ondskefull typ som gör livet surt för alla, speciellt för huvudpersonen.
- Idolen: Den stora kärleken, den lokala rockstjärnan eller någon annan som huvudpersonen ser upp till.
- Ordningen: Barn eller vuxen som tycker att det viktigaste i världen är att allt är i sin ordning. Var sak har sin tid... Var sak på sin plats...
- Gänget: Ett läskigt gäng. Barn ungdomar eller vuxna.

Skriv namnen på dina karaktärer under bilderna (och något mer om dem om du vill). Prata med en klasskamrat om hur det skulle vara om dina karaktärer skulle vara på Ikea en dag. Vad skulle de göra och hur skulle de uppföra sig. Detta gör vi för att du ska lära känna dina karaktärer bättre.

Uppdrag 2-11 i Dagboken

Övriga uppdrag innehåller:

- Uppdrag 2 Återgivande text
- Uppdrag 3 Beskrivande text
- Uppdrag 4 Löpsedeltext
- Uppdrag 5 Skriftliga instruktioner
- Uppdrag 6 Recension
- Uppdrag 7 Debatt
- Uppdrag 8 Reklambudskap
- Uppdrag 9 Bildspråk
- Uppdrag 10 Knyta ihop trådarna
- Uppdrag 11 Nu ska texten och bilderna bli en bok

LGR 11 Kunskapskrav

Genom att göra **välutvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **god** koppling till sammanhanget visar eleven **mycket god** läsförståelse. Eleven kan skriva olika slags texter

med **tydligt** innehåll och **väl** fungerande struktur samt **god** språklig variation. I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med **god** säkerhet. De berättande texter eleven skriver innehåller **välutvecklade** gestaltande beskrivningar och **välutvecklade** handlingar.